
Obsah

ÚVODEM	7
1 KALENDÁŘNÍ SOUSTAVY A JEDNOTKY ČASU	9
1.1 První jednotky času	9
1.2 Kalendáře	10
Kalendářní systémy	13
Sluneční kalendáře	14
Měsíční kalendáře	17
Lunisolární kalendáře	18
Jiné kalendářní soustavy	19
1.3 Nové jednotky času	20
2 NEJSTARŠÍ ZPŮSOBY MĚŘENÍ ČASU – ELEMENTÁRNÍ ČASOMĚRNÉ PŘÍSTROJE	21
2.1 Sluneční hodiny (sloupkové, horizontální, Lambertovy, prstencové, diptychové, poutnické, pouzdrové, polyedrické, analemmatické, refrakční, okenní, zrcadlové, selské)	21
Mistrovská díla v gnómonice	37
2.2 Jiné způsoby měření času	38
Určování času z poloh hvězd	38
Vodní hodiny	39
Knotové a dountákové hodiny	51
Pískové hodiny	54
3 MECHANICKÉ HODINY	57
3.1 Počátky mechanických hodin	57
3.2 Funkční prvky mechanických hodin	59
Vratné kroky	62
Klidové kroky	73
Volné kroky	82
Kroky s konstantní popudnou silou	91
Hnací ústrojí hodin	97
Natahovací a řídící ústrojí hodin	103
Hodinová soukoli	105
Kostra hodin	107
Ložiska	111
Řízení chodu hodin – vliv teploty a tlaku vzduchu	114
Budící mechanismus	120
Bíci stroj	121
3.3 Složité časoměrné přístroje – kalendářní soustavy – stopky – chronografy	125
4 ELEKTRICKÉ A ELEKTRONICKÉ HODINY	133
4.1 Z počátku vývoje elektrických hodin	133
4.2 Centrálně řízené časoměrné soustavy	137
4.3 Elektrické chronoskopy a chronografy	139
4.4 Elektrické a elektronické náramkové hodinky	140
Elektrické hodinky s mechanickým ladičkovým oscilátorem	144
Elektronické hodinky s oscilátorem fázéným krystalem kfemene	145
Elektronické náramkové hodinky s rádiovým přenosem časové informace	156

4.5	Elektronické stolní hodiny a budíky	157
	Stolní hodiny s analogovým údajem času	157
	Stolní hodiny s digitálním údajem času	158
4.6	Časoměrná zařízení s oscilátory řízenými křemene pro přesná měření času	159
4.7	Atomové hodiny	161
4.8	Dálkový přenos časových signálů	166
5	HLAVNÍ SMĚRY VÝVOJE V HODINÁŘSTVÍ	168
5.1	Hlavní typy hodin	168
	Věžní hodiny	168
	Nástěnné a stolní hodiny	170
	Stojací hodiny	180
	Číselníky a ručky	183
	Přenosné hodiny	188
	Zvláštní hodiny	194
5.2	Hodinářství v Evropě a zámoří (Francie, Velká Británie, Německo, Švýcarsko, Nizozemí, Belgie, Itálie, Rakousko, Československo, Sovětský svaz, Spojené státy americké, Čina, Japonsko)	202
6	VÝZNAMNÍ ZAHRANIČNÍ HODINÁŘI 16. AŽ 19. STOLETÍ	243
	LITERATURA	257
	REJSTŘÍK	259